

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta

Vireille tulo ja esitetty asiakirjat

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on jätetty Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 20.10.2021. Ilmoituksen liitteenä on esitetty Envineer Oy:n laatima pilaantuneen maaperän kunnostuksen toimenpideraportti (8.7.2020) sekä jatkotutkimusraportti (19.10.2021). Ilmoitusta on täydennetty 22.10.2021.

Ilmoituksen tekijä

FL Block Stone Oy

Puhdistettavan alueen sijainti- ja omistajatiedot

Kaupunki	Oulainen
Osoite	Keskuskatu 17
Kiinteistötunnus	563-402-2-215
Omistaja	FL Block Stone Oy

Vireilletuloperuste

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 136 §

Ilmoituksessa ja sen täydennyksessä esitetyt tiedot

Puhdistettavan alueen käyttötarkoitus, toimintahistoria ja lähiympäristö

Oulaisissa, Keskuskatu 17 kiinteistöllä 563-402-2-215 sattui tulipalo 4.4.2020, joka tuhosi kiinteistöllä sijainneen rakennuksen. Tulipalon jälkeisen purkutyön aikana poistettiin rakennuksen kellarissa sijainnut valuma-altaalla varustettu öljysäiliö ongelmitta. Sokkelin purkamisen yhteydessä kuitenkin havaittiin ennakkotiedoista poiketen myös vanha puhki ruostunut säiliö, josta oli päässyt vuotamaan kevyttä polttoöljyä maaperään.

Asemakaavassa kiinteistö on merkitty asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (kaavamerkintä AL), joka rajautuu pohjoisessa ja idässä tiealueisiin. Kiinteistön eteläpuolella samalla korttelialueella on asuinrakennus. Kiinteistön länsipuolella on rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue (kaavamerkintä AR).

Maaperä-, pintavesi- ja pohjavesitiedot

Kiinteistön maaperä on perusmaaltaan tiivistä ja heikosti vettä läpäisevää hiekka/silttimoreenia. Palaneen rakennuksen purkukaivanto on täytetty hiekkasoralla.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kiinteistön lähistöllä ei tiedettävästi sijaitse talousvesikaivoja. Vesijohto kulkee kiinteistön itäpuolella. Alueen pintavedet ohjautuvat Oulaisten kaupungin hulevesiverkostoon. Lähin pintavesistö Pyhäjoki sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä etelässä.

Alueella tehdyt pilaantuneisuustutkimukset ja puhdistustyöt

Kohteessa suoritettiin 22.6.2020 kunnostustoimenpiteitä pilaantuneen maa-aineksen poistamiseksi. Öljysäiliön kaivannosta poistettiin kunnostuksen yhteydessä 62,5 tonnia öljyhiilivedyillä pilaantunutta maa-ainesta, jotka toimitettiin Vestia Oy:n luvanvaraiseen vastaanottoaikaan Ylivieskaan. Kunnostusta ei voitu saattaa loppuun, sillä kunnostuskaivannon puretun rakennuksen myötäiseltä seinämältä löytyi 2,2 metrin syvyydeltä vanha tiiliputkinen salaojalinja, josta virtasi öljyistä vettä kunnostuskaivantoon ja jonka ympärillä olevassa maa-aineksessa oli selkeä öljyn haju.

Salaojalinjan löytymisen vuoksi kunnostus päätettiin keskeyttää, sillä linjan esiin kaivaminen olisi vaatinut merkittäviä maamassojen siirtoja. Maanäytteiden analyysitulosten perusteella kohteeseen jäi PIMA-asetuksen (VNA 214/2007) ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia öljyhiilivetyjen keskitis-leitä sekä alemman ohjearvon ylittäviä pitoisuus raskaita jakeita. Salaojalinjasta otetussa vesinäytteessä havaittiin viitteitä bentseenistä, tolueenista sekä öljyhiilivedyistä. Joskin öljyhiilivetyjen pitoisuudet olivat alle 5 mg/l, joka on I-luokan öljyn erottimen erottelukyky.

Kohteessa toteutettiin 1.10.2021 koekuoppatutkimus, joka kohdistettiin puretun rakennuksen ympärillä olevaan vanhaan salaojalinjaan. Rakennuksen nurkkiin sijoitettiin koekuopat (4 kpl), jotka ulotettiin 2,7 metrin syvyyteen salaojalinjan alapuoliseen perusmaahan saakka. Lisäksi kaivettiin yksi koekuoppa viemäri- ja vesijohtolinjan läheisyyteen. Kustakin koekuopasta otettiin näytteet 2,2 metrin syvyydeltä linjaa ympäröivästä maa-aineksesta sekä alapuolisesta perusmaasta. Maastohavaintojen perusteella salaojalinja on noin 2,2 metrin syvyydellä maaperässä ja sitä ympäröi karkeampi hiekkainen maa-aines. Alapuolinen perusmaa on tiivistä silttistä moreenia.

Kaikki näytteet tutkittiin aistinvaraisesti ja lisäksi näytteistä tutkittiin akkreditoidussa laboratorioissa öljyhiilivedyt (C_{10} - C_{40}). Yhdestä näytteestä tutkittiin lisäksi BTEX- ja PAH-yhdisteet, hehkutushäviö sekä öljyhiilivetyjen fraktiointi. Koekuoppien KK1-KK5 näytteissä todettiin ainoastaan pisteessä KK5 2,2 metrin syvyydellä pieniä öljyhiilivetyjen (C_{10} - C_{40}) pitoisuuksia. Pitoisuus jäi kuitenkin selkeästi alle VNA 214/2007 mukaisen kynnysarvon. Pitoisuudesta ei arvioida aiheutuvan riskiä vesijohtovedelle. Muilla näytepisteillä ei todettu laboratorion määrittämissä ylittäviä öljyhiilivetyjen pitoisuuksia. Samaisesta näytteestä mitatut BTEX-yhdisteet jäivät myös kaikki alle määrittämissä. PAH-yhdisteiden summapitoisuus näytteessä KK4 oli 2,3 mg/kg, yksittäisten yhdisteiden pitoisuuksien ollessa pieniä ja alle kynnysarvon tai määrittämissä.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Poistetun säiliön kohdalla on todettu VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä keskiraskaita (C_{10} - C_{21}) öljyhiilivetyjakeita enimmillään 5760 mg/kg. Koekuoppatutkimuksessa ei löydetty viitteitä, että haitta-aineet ovat levinneet laajemmalle alueelle hulevesijärjestelmää pitkin. Palaneen ja puretun rakennuksen kaivannon massat on vaihdettu noin 2–2,5 metrin syvyyteen saakka, minkä vuoksi haitta-aineita ei arvioida esiintyvän kyseisellä alueella. Tutkimusten perusteella kohteen maaperä on heikosti vettä johtavaa siltimoreenia, jonka vuoksi haitta-aineiden arvioidaan jääneen ”kuppiin” alueelle, johon on alun tuotu karkeampia maa-aineksia. Haitta-aineiden levinneisyyttä ei ole kuitenkaan vielä varsinaisella vuotopaikalla onnistuttu rajaamaan syvyyssuunnassa, mutta haitta-aineita ei todettu läheisten koekuoppien pohjalta (2,7 m syvyydestä) otetuissa näytteissä.

Selvitys puhdistustarpeesta ja -tavoitteista

Pilaantunut alue esitetään kunnostettavaksi siten, että haitta-aineiden jäännöspitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason. Kohteen tuleva rakennuskäyttö ei ole vielä selvillä, eikä myöskään se, miten rakenteet tulevat kiinteistölle tulevaisuudessa sijoittumaan. Kohde sijoittuu taajama-alueelle, jossa maankäyttö on lähtökohtaisesti herkkää. Esitetyllä tavoitetasolla halutaan varmistua, ettei kiinteistölle jää kohonneista haitta-aineiden pitoisuuksista aiheutuvia maankäytöllisiä rasitteita, jotka voisivat vaikuttaa kiinteistön jatkokäyttöön tai rakenteiden sijoitteluun. Alemman ohjearvotason katsotaan olevan riittävä myös ehkäisemään mahdollisia, haitta-aineista aiheutuvia terveys- ja ympäristöriskejä.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen laajuuden arviointi

Öljyhiilivedyillä pilaantuneen alueen pinta-alaksi arvioidaan noin 66 m², josta on jo kunnostettu arviolta 21 m² vanhan öljysäiliön poistamisen yhteydessä. Pilaantuneen maa-aineksen määräksi arvioidaan 30–50 m³ktr. Todetut haitta-aineet, joiden pitoisuus ylittää öljyhiilivetyjen keskitisleidien ylemmän ohjearvon, esiintyvät pilaantumattoman maakerroksen alapuolella noin 2–3 metrin syvyydellä. Kaivun laajuus ja syvyys tarkentuu kunnostuksen aikaisten ympäristötekniisten tutkimusten perusteella. Tarvittaessa kunnostuksen yhteydessä varmistetaan myös vesijohdon ympäristön puhtaustaso.

Puhdistusmenetelmän kuvaus ja työn valvonta

Maaperän kunnostus toteutetaan massanvaihdoilla pilaantuneeksi arvioitulla alueella. Kunnostusta valvoo ympäristötekniinen valvoja, joka ohjaa kunnostusta aiempien tutkimusten tulosten, aistinvaraisten havaintojen sekä kenttämittareiden (petroflag, PID) avulla. Ympäristötekniinen valvoja toteuttaa kaivualueella tarvittavat näytteenotot ja kenttäanalyysit riittävän kaivussyvyyden ja -laajuuden tarkentamiseksi. Kaivetut massat lajitellaan aistinvaraisten havaintojen perusteella pilaantuneisiin ja pilaantumattomiin, joista ympäristötekniinen valvoja varmistaa kokoomanäyttein kokonaishiilivetyjen summapitoisuudet PetroFLAG-kenttämittarilla. Valvoja varmentaa massojen laadun sekä maaperän jäännöspitoisuudet kunnostuksen päätyttyä. Jäännöspitoisuusnäytteiden öljyhiilivetypitoisuudet varmistetaan

9.11.2021

POPELY/1705/2020

akkreditoidussa laboratoriossa. Tarvittaessa analytiikkaa laajennetaan, mikäli kunnostustöiden yhteydessä sellaiselle todetaan tarvetta. Maaperän kunnostuksesta laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Oulaisten kaupungin ympäristöviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kunnostuksen toteuttamisesta.

Maa-ainesten käsittely, kuljetus ja hyödyntäminen

Pilaantumattomat maa-ainekset (pitoisuus alle alemman ohjearvon) kuori-taan omille kasoille ja näytteistään pitoisuustason varmentamiseksi. Pitoisuudeltaan alemmat ohjearvot alittavat maa-ainekset käytetään samalla kiinteistöllä kaivantojen täyttöön. Pilaantuneeksi todetut maa-ainekset (pitoisuus yli alemman ohjearvon) kaivetaan maaperästä suoraan kuorma-auton tms. lavalle ja viedään luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan jätehuoltorekisteriin kuuluvan urakoitsijan toimesta. Kuormat peitetään kuljetusten ajaksi ja kuormille laaditaan siirtoasiakirjat tarvittavilla tiedoilla. Mahdolliset muut jätteet lajitellaan ja toimitetaan asianmukaiseen kierrätykseen.

Kaivantovesien käsittely

Mikäli kaivantoon kertyy kunnostuksen aikana vettä, kerätään ne lähtökoh-taisesti imuautolla tai vastaavalla talteen ja viedään luvanvaraiseen vas-taanottopaikkaan käsiteltäväksi. Tarvittaessa kaivannossa olevasta vedestä otetaan etukäteen näytteet ja vesien käsittelyn tarpeellisuudesta ja vaihto-ehtoista ratkaisuista (mikäli mitattu öljyhiilivetypitoisuus on riittävän pieni, voidaan vedet viedä esimerkiksi Oulaisten jätevedenpuhdistamon pintava-lutuskentälle, johon hiekanerotuskaivot tyhjennetään, tai pumpata suoraan kaupungin viemäriin) neuvotellaan viranomaisten kanssa erikseen.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja haittojen ehkäisy

Työstä aiheutuu melua työkoneiden ja raskaan liikenteen osalta. Puhdistamisesta aiheutuvat ympäristövaikutukset vastaavat normaalin maankaivu-työn ympäristövaikutuksia.

Ulkopuolisten pääsy työmaalle estetään ja työmaa-alue merkitään selvästi. Alueella työskentelevillä ja vierailevilla tulee olla asianmukaiset suojavarus-teet. Sääolosuhteet huomioidaan työn suorituksessa, ja tarvittaessa työt keskeytetään. Pölyämisen estämiseksi maakasoja kastellaan tai pidetään peitettynä tarvittaessa.

Haitta-aineiden leviäminen kunnostuksen yhteydessä estetään, joten maa-perän puhdistustyön ei arvioida aiheuttavan ympäristöön haitallisia vaiku-tuksia.

Puhdistustyön aikataulu ja päättyminen

Alustava aikataulu kunnostustöiden toteutukselle on syksyn 2021 aikana. Kunnostustyön kestoksi arvioidaan noin 1–2 työvuoroa.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Ilmoituksen käsittely

Tarkastus alueella

Kohdealueen tarkastamista ennen päätöksen antamista ei ole pidetty tarpeellisena.

Tiedottaminen

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta on toimitettu tiedoksi 22.10.2021 Oulaisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, jolle on annettu mahdollisuus kommentoida asiaa. Myös täydennys on toimitettu tiedoksi 25.10.2021. Oulaisten kaupunki toimitti 2.11.2021 päivätyn lausuntonsa 3.11.2021. Oulaisten kaupungin valvonta- ja lupalautakunta totesi lausunnossaan, että FL Block Stone Oy on esittänyt ilmoituksessaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta riittävät tiedot kunnostuksen toteuttamisesta, sen valvonnasta ja kunnostuksen tavoitteesta. Lautakunnalla ei ollut huomautettavaa ilmoituksesta.

Ratkaisu

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on tarkastanut FL Block Stone Oy:n pilaantunutta maaperää koskevan ilmoituksen, joka koskee Oulaisten kaupungissa, osoitteessa Keskuskatu 17 sijaitsevaa kiinteistöä 563-402-2-215. ELY-keskus hyväksyy siinä esitetyn maaperän puhdistamisen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

- 1 Kohteen maaperä tulee puhdistaa siten, että haitallisten aineiden osalta saavutetaan seuraavat (taulukko 1) valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset alemmat ohjearvotasot.

Taulukko 1. Valtioneuvoston asetuksen (214/2007, PIMA-asetus) mukaiset alemmat ohjearvotasot haitta-aineille

Haitta-aine	Alempi ohjearvo (mg/kg)
Bensiinijakeet C ₅ -C ₁₀	100
Keskitisleet >C ₁₀ -C ₂₁	300
Raskaat öljyjakeet >C ₂₁ -C ₄₀	600

Jos maaperässä todetaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot tai alueen taustapitoisuudet ylittävinä pitoisuuksina muita kuin edellä esitettyjä haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-aineiden osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisesti. Jos kyseiset maa-ainekset kuitenkin poistetaan alueelta jo määräyksen mukaisten kunnostustavoitteiden saavuttamiseksi, ei arviointia tarvitse tehdä.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Maaperässä vapaana faasina olevat haitta-aineet tulee poistaa maaperästä.

Tarvittaessa puhdistustyön yhteydessä tulee varmistaa, ettei vesijohtolinjan ympäristössä ole haitta-ainepitoista maa-ainesta, josta voisi aiheutua riskiä vesijohtovedelle, tai tarvittaessa vesijohto tulee vaihtaa diffuusiosuojattuun vesijohtolinjaan.

Jos rakentamisen aikana havaitaan haihtuvia yhdisteitä tulevan rakennuksen alueelta, josta hajua voisi kulkeutua rakennukseen, tulee massat poistaa siten tai muutoin rakennusteknisin toimenpitein varmistaa, ettei tulevan rakennuksen käytössä hajusta aiheudu terveyshaittaa.

- 2 Mikäli kaivutyön kuluessa tehtävät havainnot maaperän tai pohjaveden pilaantuneisuudesta tai riskeistä poikkeavat olennaisesti kohteen ilmoituksen ja pilaantuneisuustutkimuksen lähtötiedoista, maaperän puhdistustavoitteita ei saavuteta, tai pilaantuneisuus jatkuu suunniteltua puhdistusaluetta laajemmalle, on ilmoituksen tekijän/kunnostuksesta vastaavan tahon toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle riskinarviointi puhdistustavoitteet ylittävien jäännöspitoisuuksien mahdollisista vaikutuksista ympäristölle ja terveydelle sekä esittää mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Riskinarvioinnin perusteella ELY-keskus voi tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä jatkotoimenpiteistä. Riskinarvioinnin tulee olla PIMA-asetuksen sekä Ympäristöhallinnon ohjeen 6/2014 mukainen riskinarviointi. Riskinarvio ja jatkotoimenpidesuunnitelma on toimitettava tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 3 Kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet määräyksessä 1 annettujen puhdistustasojen varmentamiseksi. Ne on otettava niin, että kunkin kaivualueen jäännöspitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Kenttätestien tulosten varmistamiseksi tulee riittävä määrä jäännöspitoisuusnäytteitä analysoida akkreditoidussa laboratoriossa. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Maa-ainesten ja jätteiden käsittely, varastointi, kuljettaminen ja hyödyntäminen

- 4 Kaivettuja, pilaantuneita maa-aineksia tai muuta jätettä ei saa hylätä, eikä käsitellä hallitsemattomasti. Pilaantuneet maa-ainekset ja alueelta mahdollisesti kaivutyön aikana esiin tulevat jätteet on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia tai jätteitä.

Kaivantojen täytöissä voidaan hyödyntää kyseiseltä kaivualueelta kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita. Hyödynnettävän maa-aineksen tulee olla käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvaa eikä

9.11.2021

POPELY/1705/2020

sen käytöstä saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, kuten haitta-aineiden leviämistä laajemmalle. Kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä tai kuljettamista käsittelypaikkoihin. Maanäytteistä tulee analysoida vähintään aiemmissa tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Kohonneita, kynnysarvotason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntämispaikat, haitta-aineiden pitoisuudet ja -määrät tulee dokumentoida ja esittää loppuraportissa.

- 5 Kaivettaessa pilaantunutta maaperää ja kuljettaessa pilaantuneita maa-aineksia on huolehdittava, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta melu- tai pölyhaittaa, tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. Maa-aineksen pölyäminen ja leviäminen ympäristöön on kuormauksessa ja kuljetuksessa estettävä. Tarvittaessa kuormat on kasteltava tai peitettävä kuormapeitteillä.

Pilaantuneiden maa-ainesten ja vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavan haitta-ainepitoisen veden kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle.

- 6 Mikäli haitta-ainepitoisia maa-aineksia joudutaan lyhytaikaisesti välivarastomaan puhdistustyön aikana alueella, on maa-ainekset peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen haitta-ainepitoisuus tarvittaessa selvitettävä välivarastoinnin päätyttyä. Pilaantuneen, kaivetun maa-aineksen varastointi alueella ei saa aiheuttaa lisäpilaantumista. Pilaantuneet maa-ainekset on välivarastoitava erillään hyödyntämiskelpoisista maa-aineksista.

Kaivantovesien käsittely

- 7 Kaivantoihin työn aikana mahdollisesti kertyvän veden haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää ennen kuin vedet johdetaan pois tai toimitetaan käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen. Vedestä on analysoitava vähintään maaperä- ja salaojavesitutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Kaivantoihin kertynyt haitta-ainepitoinen vesi on kerättävä ja toimitettava käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen. Vaihtoehtoisesti jätevesiviemäriin vettä johdettaessa tulee asia sopia viemärilaitoksen kanssa hyvissä ajoin ennen veden johtamista. Haitta-ainepitoiset vedet tulee johtaa 1-luokan öljynerottimen kautta jätevesiviemäriin ja veden laatua on tarkkailtava öljynerottimen poistoputkesta.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Kaivantoihin kertyvä vesi voidaan käsitellä myös muulla valvontaviranomaisen erikseen hyväksymällä tavalla.

Puhdistuksen valvonta, tiedottaminen ja raportointi

- 8 Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Henkilöllä on oltava tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen, näytteenottoon ja puhdistustyön valvontaan. Kyseisen henkilön yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle sekä kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 9 Puhdistuksen alkamisesta on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle, kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, kiinteistön omistajalle sekä tarvittaessa myös häiriintyneille kohteille. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista (esimerkiksi puhdistustyön suunnitelmasta poikkeaminen) ja päästöistä on viipymättä ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin pilaantumisen tai sen vaaran ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo aiheutunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäiseksi. Jos poikkeuksellisesta tilanteesta voi aiheutua välitön onnettomuusriski, tapauksesta on ilmoitettava viivytyksettä myös alueelliselle pelastuslaitokselle.
- 10 Puhdistamisen aikana on pidettävä kirjaa näytteenotosta ja eri käsitelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen ja muiden jätejakeiden määräistä. Puhdistustyöstä laadittava pöytäkirja/työmaapäiväkirja on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan ja se on pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle.
- 11 Puhdistustyöstä on laadittava loppuraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen päättymisestä. Loppuraportti tulee laatia Ympäristöopas 2010, Pilaantuneen maa-alueen kunnostuksen loppuraportti -ohjeen mukaisesti. Loppuraportissa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
 - puhdistetun alueen tunnistetiedot,
 - puhdistuksen aloitus- ja lopetuspäivät sekä työn kokonaiskesto,
 - yhteenvetotaulukko maanäytteiden kenttä- ja laboratorioanalyysien tuloksista,
 - kartta, josta selviää, mistä kohdista ja miltä syvyyksiltä pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on poistettu, mille alueelle on jäänyt kohonneita haitta-ainepitoisuuksia tai hyödynnetty haitta-ainepitoisia maa-aineksia sekä jäännöspitoisuusnäytteiden sijainti

9.11.2021

POPELY/1705/2020

- poistettujen maa-ainesten sekä muiden jätejakeiden vastaanottoa paikkojen tiedot ja niihin toimitetun jätteen ja maan kokonaismäärät sekä haitta-ainepitoisuudet,
- yhteenveto vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä sekä
- arvio kaivutyön lopputuloksesta sekä siihen liittyvät epävarmuustekijät.

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristösuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, jos puhdistaminen ei 4 luvun nojalla edellytä ympäristölupaa.

Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset pilaantuneen alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä sekä tarkkailusta. Pilaantuneen alueen puhdistamisen on katettava toimet, jotka ovat tarpeen pilaavien aineiden poistamiseksi, vähentämiseksi, leviämisen estämiseksi ja hallitsemiseksi.

Päätös on myönnetty määräaikaisena, koska puhdistus on ilmoitettu toteutettavan syksyn 2021 aikana.

Määräys 1.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) säädetään maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena taikka muuna vastaavana alueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Ilmoituksessa esitetyt puhdistustavoitteet on hyväksytty. Puhdistustavoitteiksi on asetettu alemmat ohjearvotasot. Puhdistustyö on ilmoitettu toteutettavan massanvaihtona pilaantuneisuuden vaatimassa laajuudessa.

Mikäli alueella todetaan muita kuin tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava näiden haitta-

9.11.2021

POPELY/1705/2020

aineiden osalta PIMA-asetuksen mukaisesti. Arviointi on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle hyväksyttäväksi. Arviointia ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos kyseiset maa-ainekset joka tapauksessa poistetaan alueelta.

Pohjavedelle ei esitetty ilmoituksessa puhdistustarvetta. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä kiinteistön lähistöllä tiedettävästi sijaitse talousvesikaivoja. Tutkimusten yhteydessä tehtyjen maastohavaintojen perusteella alueen pohjaveden pinnan tasosta ei ole saatu selkeää käsitystä.

Ilmoituksen mukaan vesijohto kulkee kiinteistön itäpuolella. Tarvittaessa vesijohdon lähiympäristön puhtauden varmistamisesta tai vesijohdon vaihtamisesta diffuusiosuojattuun on määrätty mahdollisen altistumisriskin takia. Vesijohdon diffuusiosuojaus tai sen ympäristön puhtauden varmistaminen voi tulla kyseeseen, mikäli vesijohdon ympäristössä havaitaan tai on syytä epäillä haitta-ainepitoisuuksia, joista voi aiheutua riskiä vesijohtovedelle. Vesijohtovedelle ei saa aiheutua pilaantumisen vaaraa ja siten ihmisille mahdollista terveyshaittaa.

Puhdistustasoa ja toimenpiteitä asetettaessa on huomioitu alueen kaavan mahdollistama maankäyttö ja ympäristöolosuhteet. Kiinteistö on merkitty asemakaavassa asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Kiinteistön uuden rakennuksen sijainnista ei ole ollut tarkempaa tietoa. Tullevan rakennuksen sijainnin tarkentuessa on edellytetty ko. alueella mahdollisesti havaittavien haisevien maiden poistamista tai rakennusteknisiä toimenpiteitä siten, ettei hajua voisi kulkeutua rakennukseen ja rakennuksen käytöstä aiheutua terveyshaittaa.

Määräys 2.

Mikäli puhdistusmenetelmällä ei päästä puhdistustavoitteeseen tai maaperän pilaantuneisuus jatkuu suunnitellun puhdistusalueen ulkopuolelle, voi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus hyväksyä perustellusta pyynnöstä poikkeamisen edellä asetetusta puhdistustavoitteesta. Päätöksestä poikkeamisen edellytyksenä on että, riskinarvioinnin ja mahdollisen jatkotoimenpidesuunnitelman perusteella voidaan luotettavasti osoittaa, että kohdealueeseen jääneistä haitta-aineista ei pitkänkään ajan kuluessa aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle ja/tai terveydelle eikä haitta-aineiden leviämistä pääse tapahtumaan.

Määräys 3.

Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestien pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaaminen on varmistettava laboratorioanalyysillä. Jäännöspitoisuusnäytteiden avulla varmistetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Määräys 4.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnossa sovelletaan varovaisuus- ja huolellisuusperiaatetta. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa

9.11.2021

POPELY/1705/2020

aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa on huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua, hajua tai viihtyisyyden vähenemistä. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi taikka jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Poistettavat pilaantuneet maa-ainekset sekä jätteet on edellytetty toimittamaan ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan, koska jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään.

Kaivettavien maa-ainesten, joiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat puhdistustavoitteet, hyödyntäminen on sallittu puhdistuskaivantojen täydyissä, koska maa-ainesten sisältämistä haitta-aineista ei arvioida aiheutuvan riskiä asemakaavan mukaisessa käytössä (asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue). Maa-ainesten hyödyntäminen kaivantojen täydyissä on jätelain etusijajärjestyksen sekä kestävän kunnostuksen periaatteiden mukaista, sillä hyödyntämisellä korvataan muualta tuotavien maa-ainesten tarvetta.

Näytteenoton avulla on edellytetty selvittämään kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet, jotta maa-ainekset pystytään toimittamaan niiden vaatimaan käsittelyyn tai hyödyntämään kohteen kaivantojen täydyissä. Pilaantumisen ehkäisemiseksi on perusteltua viedä poistettavat maa-ainekset ja mahdolliset jätteet sellaiseen käsittelypaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisiä jätteitä.

Määräys 5.

Pilaantuneiden maa-ainesten käsittelystä, välivarastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Puhdistuskohde sijaitsee Oulaisten keskustassa, jonka vuoksi toiminnassa on syytä huomioida melu- ja pölyhaitan ehkäisy.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Siirtoasiakirjavelvollisuutta sovellettaessa maa-ainejäte voidaan katsoa pilaantuneeksi yleensä silloin, kun sen haitta-ainepitoisuudet ylittävät PIMA-asetuksen mukaisen alemman ohjearvon. Siirtoasiakirjassa on oltava Jäteasetuksen (179/2012) 24 §:n mukaiset tiedot. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Määräys 6.

Mikäli pilaantuneita massoja joudutaan välivarastoimaan alueella, lisäpilaantumisen estämiseksi varastointiajan tulee olla lyhyt ja maaperän pilaantumattomuus varastoinnin jälkeen on syytä varmistaa. Pilaantuneiden massojen peittämisellä estetään lisäpilaantuminen kiinteistöllä.

Määräys 7.

Haitta-aineita mahdollisesti sisältävien vesien tutkimisesta on tarpeen antaa määräys, jotta pilaantunut vesi käsitellään asianmukaisesti. Haitta-ainepitoiset vedet on edellytetty käsittelemään, jotta haitta-aineet eivät pääse kulkemaan laajemmalle alueelle, eivätkä aiheuttamaan maaperän, pintaveden tai pohjaveden pilaantumista. Mikäli kaivantoihin kertyvää vettä halutaan käsitellä muilla kuin lupamääräyksessä edellytetyillä tavoilla, tulee käsittelytapa esittää etukäteen valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi. Valvontaviranomainen voi antaa lisäohjeita vesien käsittelystä.

Määräys 8.

Puhdistusta valvovan henkilön nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja tiedonkulku työn aikana on sujuvaa. Määräyksessä mainittujen tietojen dokumentointi on tarpeen puhdistustyön asianmukaisen toteutumisen, valvonnan ja tiedonkulun vuoksi.

Määräys 9.

Valvonnan ja tiedonsaannin kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille sekä alueen omistajalle ja mahdollisille häiriintyneille kohteille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta ajankohdasta ennen töiden aloittamista. Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty toiminnan valvontaa varten. Määräys pilaantumisen torjuntavelvollisuudesta on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi.

Määräykset 10 ja 11.

Pilaantuneiden maiden puhdistamista koskeva puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Loppuraportin perusteella arvioidaan puhdistuksen lopputuloksen hyväksyttävyys sekä mahdolliset jatkotoimenpiteet sekä jälkiseurantatarve.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 14, 16, 17, 20, 23, 85, 133, 134, 135, 136, 190, 191, 200, 205 ja 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Jätelaki (646/2011) 5, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 28, 29, 31, 94, 118, 119, 121 ja 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11, 24 §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1272/2020) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Maksu 770 €

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 1272/2020 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Asetuksen 1272/2020 maksutaulukon mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittely maksaa 55 euroa/h. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on kulunut 14 tuntia, joten maksu on 770 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 1272/2020 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa viisi vuotta päätöksen antopäivästä.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Valitusaika päättyy 16.12.2021. Valitusoikeus päätöksestä on YSL 191 §:n mukaan asianosaisella, rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

9.11.2021

POPELY/1705/2020

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskusten verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi > Ajankohtaiset > Kuulutukset

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Päätös tiedoksi

Oulaisten ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Envineer Oy (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Maaperän tilan tietojärjestelmään merkitseminen

Kohteen tiedot päivitetään ilmoituksessa ja sen liitteissä esitettyjen tietojen pohjalta Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Ympäristönsuojeluyksikön Luonnonvara-ryhmässä. Tarvittaessa lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Kirsi Similä (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi, puh. 0295 038 535).

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kirsi Similä ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Maria Säkkinen.

Liitteet

Liite 1. Kartta puhdistettavasta alueesta
Liite 2. Valitusosoitus

Tämä asiakirja POPELY/1705/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1705/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Säkkinen Maria 08.11.2021 11:03

Esittelijä Similä Kirsi 08.11.2021 11:01

Selite

- Kunnostuskaivanto, noin 66 m²
- Pitoisuuksien vertailu VNa 214/2007 viitearvoihin
 - alle viitearvojen
 - yli kynnysarvon
 - yli alemman ohjearvon
 - yli ylemmän ohjearvon

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 16.12.2021.**

Valituksen sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204, 65101 Vaasa
Vaihe 029 56 42611, kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.